

Bruxelles, 10. listopada 2026.
(OR. en)

13922/26

Međuinstitucijski predmet:
2025/0571(APP)

CADREFIN 416
FIN 1390
RESPR 46
POLGEN 221

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034. – pregovarački okvir

I. UVOD

1. Komisija je 16. srpnja 2025. predstavila paket prijedloga o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2028. – 2034., koji se sastoji od Prijedloga uredbe Vijeća kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034., Prijedloga međuinstitucijskog sporazuma o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju i Prijedloga odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava EU-a. Paketu je priložen niz sektorskih zakonodavnih prijedloga. Komisija je 3. rujna 2025. predstavila dodatne sektorske zakonodavne prijedloge.
2. Vijeće je tijekom danskog i ciparskog predsjedanja započelo s razmatranjem prijedlogâ VFO-a u okviru *Ad hoc* radne skupine za višegodišnji financijski okvir (*Ad hoc* radna skupina za VFO), njezinih podskupina i drugih relevantnih pripremni tijela Vijeća te je postiglo djelomične opće pristupe ili djelomične mandate za petnaest sektorskih zakonodavnih prijedloga.

3. Dansko predsjedništvo 9. prosinca 2025. predstavilo je nacrt pregovaračkog okvira¹ u kojem su obuhvaćena horizontalna, financijska i druga politički osjetljiva pitanja kojima se treba posvetiti tijekom horizontalnih pregovora o VFO-u.
4. Ciparsko predsjedništvo 10. lipnja 2026. dostavilo je pregovarački okvir² s iznosima i o njemu se raspravljalo na sastanku Vijeća za opće poslove 16. lipnja 2026. i na sastanku Europskog vijeća 18. lipnja 2026.
5. Europsko vijeće 18. lipnja 2026. održalo je razmjenu mišljenja o novom VFO-u i pozvalo irsko predsjedništvo da do sastanka Europskog vijeća u listopadu nastavi s radom na pregovaračkom okviru s ciljem postizanja pravodobnog dogovora.

II. TRENUTAČNO STANJE RASPRAVA U VIJEĆU

6. Tijekom irskog predsjedanja Odbor stalnih predstavnika raspravljao je o VFO-u u četiri navrata, s naglaskom na prihodima, rashodima i specifičnim elementima u pregovaračkom okviru.
7. Vijeće za opće poslove 22. rujna 2026. održalo je raspravu o politikama o prihodima i rashodima u okviru VFO-a, a o VFO-u je raspravljalo i na dva radna sastanka u okviru neformalnog okupljanja ministara i ministrica europskih poslova u Dublinu 3. i 4. rujna.
8. Predsjedništvo je u srpnju 2026. organiziralo bilateralne sastanke s državama članicama na razini veleposlanika, a u rujnu 2026. na ministarskoj razini.
9. Predsjedništvo je istodobno nastavilo s radom na preostalim sektorskim zakonodavnim prijedlozima s ciljem postizanja djelomičnih općih pristupa ili djelomičnih mandata za sve predmete do kraja svojeg mandata. Predsjedništvo je dosad postiglo djelomične opće pristupe o četirima sektorskim predmetima.

¹ ST 16344/25.

² ST 10058/26.

III. PREGOVARAČKI OKVIR

10. Svrha predstavljanja pregovaračkog okvira jest utvrditi i potvrditi pitanja na koja će se u okviru pregovora o VFO-u morati naći odgovor te, prema potrebi, olakšati raspravu o mogućnostima i rješenjima za pojedinačna pitanja. Predstavljanje pregovaračkog okvira u ovoj fazi nema za cilj u raspravama doći do konačnih zaključaka ili postići kompromis.
 11. Pregovarački okvir sastavljen je i razrađen pod odgovornošću predsjedništva i stoga nije obvezujuć za delegacije. Pregovori se i dalje temelje na načelu da ništa nije dogovoreno dok sve ne bude dogovoreno.
 12. Za delegacije se u Prilogu nalazi revidirani pregovarački okvir s iznosima.
-

I. HORIZONTALNA PITANJA

1. Sljedećim višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) obuhvatit će se razdoblje od sedam godina, odnosno od 2028. do 2034. Tim će se proračunom EU-u omogućiti da odgovori na aktualne i buduće izazove te da ostvari svoje političke prioritete. Njime su obuhvaćene nove i uspostavljene politike kako bi se osigurala dugoročna sigurnost i prosperitet EU-a. Potrebe Europe su višestruke: moramo preuzeti odgovornost za vlastitu sigurnost, među ostalim jačanjem obrambenih sposobnosti, zaštitom naših granica i vrijednosti te upravljanjem migracijama. Moramo povećati svoju konkurentnost i napore koji se ulažu u prelazak na čistu energiju. Usporedo s tim našim su zajednicama i građanima i dalje ključne već uspostavljene politike koje proizlaze iz obveza iz Ugovora, među ostalim ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i zajednička poljoprivredna politika. Naša predanost Ukrajini ključna je za naše opće ambicije, kao i činjenica da kontinuirano predvodimo u humanitarnoj i razvojnoj pomoći.
2. Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. imat će sljedeću strukturu:
 - i) Naslov 1.: Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda i ruralni razvoj, pomorstvo, prosperitet i sigurnost;
 - ii) Naslov 2.: Konkurentnost, prosperitet i sigurnost;
 - iii) Naslov 3.: Globalna Europa;
 - iv) Naslov 4.: Administracija.

Jednostavnija i učinkovitija struktura proračuna potrebna je za učinkovit i djelotvoran odgovor u periodu geopolitičke i gospodarske nesigurnosti. Razvrstavanje rashoda u četiri naslova osmišljeno je tako da se u obzir uzmu politički prioriteti Unije i osigura potrebna fleksibilnost među dodijeljenim sredstvima. Smanjenjem broja programa dodatno se nastoji osigurati usklađenost i promicati sinergije. Cjelokupni okvir odražavat će šire napore koje Unija ulaže u pojednostavnjenje i trebao bi dovesti do smanjenja administrativnog opterećenja za korisnike, upravljačka tijela i revizorska tijela.

3. VFO-om će se pružiti mogućnosti za potporu svim regijama na vanjskim granicama EU-a, među ostalim regijama koje graniče s Rusijom, Bjelarusom ili Ukrajinom, s ciljem jačanja sve veće obrambene spremnosti i ključnih sposobnosti, pripravnosti, otpornosti i sigurnosti Europe te suočavanja s izazovima u gospodarstvima, socijalnom i teritorijalnom razvoju i povezivosti tih regija.
4. Maksimalni ukupni iznos rashoda za EU-27 za razdoblje 2028. – 2034. jest [1 622 011] milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i [1 654 712] milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje. Svi su iznosi, osim ako je drugačije navedeno, izraženi u stalnim cijenama iz 2025.

[p.m. prikaz brojki u tabličnom obliku]

5. Provodit će se automatske godišnje tehničke prilagodbe za inflaciju primjenom [deflatora od 2 %, koji će se tehnički prilagoditi za godinu $n+1$ na temelju predviđene inflacije ako se predviđa da će ona iznositi manje od 1 % ili više od 3 %] ILI [fiksno deflatora od 2 %].
6. VFO će se revidirati u slučaju revizije Ugovorâ, ponovnog ujedinjenja Cipra ili pristupanja novih država članica Uniji.
7. Komisija će predstaviti prijedlog VFO-a za razdoblje nakon 2034. prije 1. srpnja 2032.
8. Ovim se zaključcima ne dovodi u pitanje posebna priroda sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi svih država članica, u skladu s Ugovorima.

Pojednostavnjenje

9. VFO će slijediti pojednostavnjenu i racionaliziranu strukturu s ciljem smanjenja nefleksibilnosti i administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike. Tom bi se novom strukturom trebalo smanjiti preklapanje ciljeva među programima i osigurati jednostavniji pristup informacijama o mogućnostima financiranja i proračunu za podnositelje zahtjeva i korisnike te istodobno osigurati usklađenost i promicanje sinergija među programima.
10. Nepodmirene obveze (RAL, *reste à liquider*) neizbježan su nusproizvod višegodišnjeg programiranja i diferenciranih odobrenih sredstava. Međutim, očekuje se da će do kraja financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. nepodmirene obveze dosegnuti [X] milijardi EUR, zbog čega će plaćanja iz aktualnog VFO-a predstavljati znatan iznos ukupnih plaćanja tijekom prvih godina sljedećeg VFO-a. Kako bi se osigurala predvidiva razina, profil i uredno odvijanje plaćanja te povećala sposobnost brzog odgovora proračuna EU-a, poduzeto je nekoliko mjera, poput pojednostavnjenja provedbe, utvrđivanja primjerenih stopa pretfinanciranja, pravila o plaćanju i opozivu, i pravodobnog donošenja sektorskog zakonodavstva za VFO za razdoblje 2028. – 2034.
11. Ako se pravila ili planovi u okviru podijeljenog upravljanja donesu nakon 30. studenoga 2028., iznosi koji odgovaraju dodijeljenim sredstvima koja nisu iskorištena 2028., osim obveza za pretfinanciranje, prenijet će se u jednakim omjerima na svaku godinu od 2029. do 2032., uz odgovarajuću prilagodbu gornjih granica VFO-a.
12. Prema načelu proračunskog jedinstva, VFO će u pravilu uključivati sve stavke rashoda EU-a. Međutim, s obzirom na njihovu specifičnost, neki instrumenti bit će izvan gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje ili će predstavljati izvanproračunske stavke.

Fleksibilnost

13. Unija mora imati kapacitet za odgovor na izvanredne unutarnje ili vanjske okolnosti i promjene u prioritetima. Istodobno mora postojati ravnoteža između potrebe za fleksibilnošću, s jedne strane, i predvidljivosti za dugoročna ulaganja te načela proračunske discipline i transparentnosti rashoda EU-a, s druge, poštujući pritom obvezujući karakter gornjih granica VFO-a.
14. U skladu s kapacitetom za odgovor na nove potrebe i prenamjenu sredstava prema novim prioritetima, VFO-om bi se trebali olakšati moguće preraspodjele i reprogramiranje unutar programa i među njima. Sva moguća odstupanja od indikativne financijske omotnice za višegodišnje programe nisu veća od [20] % iznosa namijenjenog za cjelokupno trajanje programa. To se ne odnosi na odobrena sredstva koja su unaprijed dodijeljena državama članicama.
15. U okviru svakog naslova utvrdit će se odgovarajuće razlike do gornjih granica. Za određene programe utvrdit će se nedodijeljeni iznosi i rezerve. S obzirom na okružje koje se neprestano mijenja resursi za odgovor na krize kao što su prirodne katastrofe trebali bi također biti dio ugrađene fleksibilnosti u okviru određenih programa, a da se pritom ne ugroze njihovi primarni ciljevi.

16. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice obuhvaćat će sljedeće:

- i) od 2029., razlike koje su ostale raspoložive ispod gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu $n-1$ koje treba staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru proračunskog postupka („ukupna razlika do gornje granice za obveze”);
- ii) od 202[9]. kao dio tehničke prilagodbe Komisija može prilagoditi gornju granicu za plaćanje za godine [2029. – 2034.] naviše za iznos jednak razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice za plaćanje iz VFO-a za godinu $n-1$ („ukupna razlika do gornje granice za plaćanje”). Svaka prilagodba naviše u cijelosti se prebija odgovarajućim smanjenjem gornje granice za plaćanje za godinu $n-1$. Godišnje prilagodbe u godinama [203X. – 2034.] ne premašuju [X] milijuna EUR u odnosu na izvornu gornju granicu za plaćanje;
- iii) kao krajnja mjera za reagiranje na nepredviđene okolnosti, iznosi se mogu staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, pod uvjetom da se u cijelosti izvrši prijeboj u okviru razlika do gornje granice u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine ili u okviru razlike do gornje granice za plaćanje („pričuva za nepredviđene izdatke”). Tako prebijeni iznosi dodatno se ne mobiliziraju u kontekstu VFO-a.

Ukupni iznos mobiliziran u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze i pričuve za nepredviđene izdatke ni u jednoj godini neće premašiti [X] % BND-a EU-a u preuzetim obvezama i [X] % BND-a EU-a u plaćanjima te će biti u skladu s gornjom granicom vlastitih sredstava.

17. Instrumentom fleksibilnosti financiraju se specifični nepredviđeni rashodi koje nije moguće financirati u okviru gornjih granica raspoloživih za jedan naslov ili više njih. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje bit će iznad gornjih granica VFO-a. Godišnji fiksni iznos za Instrument fleksibilnosti utvrdit će se na [2000] milijuna EUR.

Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa Instrumenta fleksibilnosti može se iskoristiti do kraja godine $n+2$. Svi dijelovi godišnjeg iznosa iz godine n koji nisu iskorišteni do kraja godine $n+2$ više se neće moći iskoristiti.

Upravljanje

18. Potrebna razina opće fleksibilnosti trebala bi se temeljiti na pouzdanom upravljanju i odgovarajućoj uključenosti država članica i relevantnih institucija, posebno Vijeća, u planiranje i prilagodbu aktivnosti i prioriteta te izvršenje proračuna. Time se osigurava da je proračun EU-a pomno usklađen s prioritetima Unije u svim programima potrošnje.
19. [S ciljem poboljšanja kvalitete i učinkovitosti godišnjeg proračunskog postupka uspostaviti će se novi mehanizam za usmjeravanje politika. Komisija će svake godine najkasnije do sredine prosinca predstaviti integrirano strateško izvješće koje se temelji na sektorskim procesima i izvješćima, u kojem se navode mogući prioriteti financiranja relevantnih politika Unije na kojima će se temeljiti godišnji proračunski postupak. Cilj je tog izvješća usmjeriti strukturiranu raspravu u cilju doprinosa proračunskom tijelu prije godišnjeg proračunskog postupka. Komisija će pri predstavljanju nacrtu proračuna uzeti u obzir ishod te rasprave i prioritete koje su utvrdili Europski parlament i Vijeće.] Glavni strateški prioriteti Vijeća za godišnji proračun bit će sadržani u njegovim proračunskim smjernicama. Te će se smjernice proslijediti Europskom vijeću.

20. Države članice aktivno i pravodobno sudjeluju u određivanju prioriteta i odlučivanju o programima rada u okviru programâ potrošnje u odgovarajućim forumima, među ostalim, ako je to relevantno, putem odgovarajućih postupaka odbora, osobito svojom uključenošću u postupak ispitivanja izbjegavajući pritom nepotrebno administrativno opterećenje. Vijeće će prema potrebi biti uključeno sudjelovanjem u strateškim raspravama. Svaka će institucija djelovati u granicama ovlasti koje su joj dodijeljene u Ugovorima. Delegirani akti ograničeni su na elemente odgovarajućeg zakonodavnog akta koji nisu ključni.
21. Trajanje sektorskih programa VFO-a trebalo bi u pravilu biti usklađeno s vremenskim okvirom VFO-a za razdoblje 2028. – 2034.

Učinak i uspješnost

22. Uloga proračuna EU-a u potpori djelotvorne provedbe ciljeva politika na razini cijelog EU-a trebala bi se dodatno poboljšati. Uspostavlja se horizontalni okvir za praćenje rashoda i uspješnost proračuna EU-a kako bi se uzeli u obzir rezultati i napredak u reformama ostvareni potrošnjom EU-a te mjerio učinak proračuna EU-a na temelju čega će se donositi buduće odluke o politikama. Horizontalni okvir za uspješnost trebao bi doprinijeti i ograničavanju administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike povezanog s izvršenjem proračuna EU-a.
23. Proračunom bi se trebao osigurati znatan učinak poluge kako bi se povećao učinak potrošnje EU-a. To uključuje dovoljan stupanj sufinanciranja među programima. Osim toga, u skladu s ukupnim naporima u pogledu konsolidacije, financijske instrumente i proračunska jamstva trebalo bi dodatno racionalizirati, osobito s pomoću financijskih instrumenata Europskog fonda za konkurentnost i instrumenta Globalna Europa, čime bi se proračun iskoristio za mobilizaciju privatnih ulaganja. Iako se prepoznaju mogućnosti takve vrste financiranja, financijske obveze koje proizlaze iz financijskih instrumenata, proračunskih jamstava i financijske pomoći moraju se pomno pratiti.

24. Programi i instrumenti Unije trebali bi na pravedan, socijalno uravnotežen, pošten i troškovno učinkovit način doprinositi ispunjavanju dugoročnih obveza iz Pariškog sporazuma te promicanju zaštite okoliša i bioraznolikosti. U okviru nastojanja da se postignu rezultati u pogledu tih prioriteta, najmanje 35 % proračunskih rashoda Unije, isključujući rashode povezane s obranom i sigurnošću, trebalo bi podupirati klimatske i okolišne ciljeve. To bi se trebalo temeljiti na učinkovitoj, razmjernoj i transparentnoj metodologiji. Proračunom bi se nadalje trebalo osigurati da rashodi EU-a budu u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, načelom „ne nanosi bitnu štetu”, klimatskim ciljem Unije da se do 2030. emisije smanje za najmanje 55 % i ciljem postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., uz istodobno ograničavanje administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike.
25. Radi zaštite dobrog izvršenja proračuna EU-a i financijskih interesa Unije VFO uključuje snažne zaštitne mjere kako bi se osiguralo poštovanje vladavine prava i djelotvorna primjena Povelje o temeljnim pravima uz potpuno poštovanje načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama te uz primjenu tih zaštitnih mjera koja je pravedna, nepristrana i utemeljena na činjenicama i kojom će se osigurati zakonito postupanje.
26. Pouzdanim i učinkovitim sustavom revizije i kontrole osigurat će se zakonitost i pouzdanost plaćanja, uz izbjegavanje udvostručavanja odgovornosti, te će se u obzir uzeti načelo proporcionalnosti.

II. NASLOV 1 – EKONOMSKA, SOCIJALNA I TERITORIJALNA KOHEZIJA, POLJOPRIVREDA I RURALNA PODRUČJA, POMORSTVO, PROSPERITET I SIGURNOST

27. Cilj je ovog naslova ostvariti dodanu vrijednost EU-a poticanjem kohezije, uzlazne konvergencije, gospodarskog rasta, konkurentnosti, otpornosti i sigurnosti podupiranjem ulaganja i reformi za uključivu, održivu, prosperitetnu, autonomnu i sigurnu Europu. Rashodi u okviru ovog naslova bit će usmjereni na smanjenje ekonomskih, socijalnih i teritorijalnih razlika, poticanje privlačnosti i razvoja ruralnih područja i podupiranje otpornih, konkurentnih i održivih sektora poljoprivrede i ribarstva EU-a te poticanje plavog gospodarstva, ulaganje u ljude, jačanje obrambenih sposobnosti Unije, jačanje sigurnosti i upravljanja migracijama te zaštitu vanjskih granica Unije, uz istodobno osiguravanje dobrog funkcioniranja jedinstvenog tržišta u cijeloj Uniji. Ovim naslovom obuhvatit će se i otplata zaduživanja u okviru instrumenta NextGenerationEU (NGEU).
28. Poljoprivreda i ribarstvo strateški su sektori Unije koji osiguravaju sigurnu i visokokvalitetnu hranu za EU i imaju ključnu ulogu u globalnoj sigurnosti opskrbe hranom. Stabilizacija prihoda poljoprivrednika, privlačenje buduće generacije poljoprivrednika, jamčenje sigurnosti opskrbe hranom u Uniji i podupiranje prijelaza na gospodarski, ekološki i socijalno otporan, održiv i tržišno usmjeren poljoprivredni sektor s jednakim uvjetima i dalje su temeljni prioriteti zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) koji se financiraju iz proračuna EU-a. U istom će se duhu iz proračuna EU-a nastaviti financirati otporna zajednička ribarstvena politika (ZRP).

29. Promicanje sveobuhvatnog skladnog razvoja Unije i smanjenje razlika podupiranjem jačanja njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i dalje su temelj kohezijske politike. Iz proračuna EU-a nastavit će se osiguravati financijska sredstva za ulaganja i strukturne prilagodbe u svim kategorijama regija, u skladu s njihovim posebnim izazovima, pri čemu će se posebna pozornost posvećivati slabije razvijenim regijama.
30. Koordinirano djelovanje na razini EU-a u odnosu na djelotvoran nadzor vanjskih granica ključno je za osiguravanje učinkovitijeg upravljanja migracijama i visoke razine unutarnje sigurnosti u Uniji uz istodobnu zaštitu načela slobodnog kretanja osoba i robe unutar Unije. Proračunom EU-a i dalje će se podupirati jačanje unutarnje sigurnosti, među ostalim u kontekstu sigurnosnih kriza koje proizlaze iz nepredvidivih geopolitičkih izazova, te provedba, jačanje i razvoj zajedničke migracijske politike i politike azila te europskog integriranog upravljanja granicama i europske vizne politike. Osigurat će se sinergije s vanjskom politikom kako bi se pristupilo rješavanju pitanja vanjske dimenzije migracija.
31. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti: [914 179] milijuna EUR.

NASLOV 1 – EKONOMSKA, SOCIJALNA I TERITORIJALNA KOHEZIJA, POLJOPRIVREDA I RURALNA PODRUČJA, POMORSTVO, PROSPERITET I SIGURNOST (mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost

32. Uspostavit će se Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost kako bi se doprinijelo ciljevima politike navedenima u nastavku:
- podupiranje provedbe kohezijske politike smanjenjem regionalnih nejednakosti u Uniji i zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju te promicanje europske teritorijalne suradnje, što uključuje potporu projektima povezanim s okolišem i transeuropskim mrežama,
 - podupiranje provedbe kohezijske politike poboljšanjem kvalitetnog zapošljavanja, osposobljavanja, obrazovanja i vještina te socijalne uključenosti i doprinošenje socijalno pravednoj tranziciji prema klimatskoj neutralnosti,
 - potpora provedbi zajedničke poljoprivredne politike Unije,
 - potpora provedbi zajedničke ribarstvene politike Unije,
 - zaštita i jačanje temeljnih prava, demokracije i vladavine prava te očuvanje vrijednosti Unije,
 - potpora provedbi politika koje se odnose na azil, migracije i integraciju, upravljanje granicama i viznu politiku te unutarnju sigurnost.
33. Fond će uglavnom djelovati putem financijskih omotnica unaprijed dodijeljenih državama članicama i provodit će se u okviru podijeljenog upravljanja.

34. Financijska omotnica u okviru Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost iznosit će ukupno [746 734] milijuna EUR i dodijelit će se kako slijedi:

- i) [705 250] milijuna EUR za planove za nacionalna i regionalna partnerstva, od čega:
 - a) najmanje [195 024] milijuna EUR za slabije razvijene regije;
 - b) najmanje [261 013] milijuna EUR za potporu dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike („minimalni iznos za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a”);
 - c) najmanje [3549] milijuna EUR za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike („minimalni iznos za intervencije u okviru ZRP-a”);
 - d) najmanje [30 608] milijuna EUR za migracije, upravljanje granicama i vizama te mjere unutarnje sigurnosti;
- ii) [9045] milijuna EUR za plan za Interreg;
- iii) [32 439] milijuna EUR za Instrument EU-a.

Tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije dodijelit će se do 0,5 % ukupnog iznosa.

35. Najmanje 14 % ukupnog iznosa u okviru Fonda, uključujući planove za nacionalna i regionalna partnerstva, ne računajući minimalne iznose za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a i intervencije u okviru ZRP-a i financiranje u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku, bit će namijenjeno postizanju socijalnih ciljeva Unije.

36. Najmanje 10 % ukupnog iznosa u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva, ne računajući minimalne iznose za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike i financiranje u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku, bit će namijenjeno ruralnim područjima.

37. Nadalje, očekuje se da će planovi za nacionalna i regionalna partnerstva doprinijeti postizanju klimatskih i okolišnih ciljeva Unije s 43 % ukupnog iznosa, ne uključujući rashode za obranu i sigurnost.

Planovi za nacionalna i regionalna partnerstva

38. Države članice izradit će planove za nacionalna i regionalna partnerstva kako bi poduprle opće ciljeve i, uzimajući u obzir posebne izazove i potrebe određene države članice i njezinih regija, dale doprinos za šest specifičnih ciljeva i relevantnim specifičnim ciljevima u okviru svakog podstavka Fonda. U planovima će se utvrditi reforme i ulaganja te druge intervencije kojima se doprinosi provedbi svih ili znatnog dijela relevantnih preporuka za pojedinu zemlju u okviru europskog semestra povezanih sa specifičnim ciljevima fonda, izvješća o vladavini prava, nacionalnih preporuka u okviru ZPP-a, preporuka za digitalno desetljeće, nacionalnih energetske i klimatskih planova te relevantnih dokumenata i strategija u području unutarnjih poslova. U ocjeni plana uzet će se u obzir i dodjela financijskih sredstava te opseg i razmjeri izazova za pojedinu zemlju za dotičnu državu članicu, načela proporcionalnosti i jednakog postupanja te je li na relevantne preporuke za pojedinu zemlju odgovoreno u drugim nacionalnim planovima ili dokumentima donesenima na razini EU-a.
39. Planovi za nacionalna i regionalna partnerstva pripremat će se i provoditi u skladu s načelima partnerstva i višerazinskog upravljanja, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, te u skladu s institucionalnim, pravnim i financijskim okvirima država članica. U tu svrhu plan mora biti osmišljen tako da se njime u obzir uzima suradnja s regionalnim i drugim javnim tijelima i štiti uloga regija.

40. Planovi za nacionalna i regionalna partnerstva bit će podijeljeni u poglavlja. Države članice mogu uključiti nacionalna i sektorska te regionalna i teritorijalna poglavlja ili njihovu kombinaciju, osiguravajući sudjelovanje više dionika. Pojedina država članica može uključiti više regionalnih i teritorijalnih poglavlja. Planovi za nacionalna i regionalna partnerstva mogu sadržavati poglavlja o ZPP-u kako bi se njima doprinijelo posebnom identitetu ZPP-a.
41. Države članice u svojem će programiranju osigurati odgovarajuća ulaganja za mjere kohezijske politike u svim kategorijama regija, uzimajući u obzir trenutačne razine ulaganja. Ako su sredstva dodijeljena tranzicijskim i razvijenijim regijama manja od 75 % trenutačne razine ulaganja, države članice dostavit će obrazloženje na temelju objektivnih kriterija.
42. Komisija će ocijeniti planove u roku od četiri mjeseca od njihova podnošenja, a Vijeće će ih zatim odobriti. Komisija će ocijeniti izmjene planova, koje nisu manje izmjene ili ispravci, u roku od dva mjeseca od podnošenja izmijenjenog plana, a Vijeće će ih zatim odobriti.
43. Države članice mogu uspostaviti upravljačka tijela na regionalnoj razini u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirima, osiguravajući izravno sudjelovanje regionalnih tijela u upravljanju planovima i njihovoj provedbi. Regionalna upravljačka tijela mogu izravno pregovarati i surađivati s Komisijom. Ako država članica utvrdi više od jednog upravljačkog tijela, imenovat će jedno ili više tijela koja će preuzeti koordinacijsku funkciju kako bi se osigurala dosljedna provedba plana. Zadaće te koordinacijske funkcije mogu se povjeriti jednom ili više tijela, pri čemu se osigurava da se svaka zadaća povjeri samo jednom tijelu. U mjeri u kojoj je to moguće, kako bi se osigurali kontinuitet i troškovna učinkovitost, države članice trebale bi se oslanjati na postojeće upravljačke strukture i institucije.

44. Isplata plaćanja temeljit će se na postizanju relevantnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti ili relevantnih ostvarenja. Revizija će se provoditi primjenom načela jedinstvene revizije.
45. Iznos fleksibilnosti koji odgovara 25 % iznosa dodijeljenog državama članicama u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva stavit će se na raspolaganje za programiranje kako slijedi:
- i) 5 % za rješavanje hitnih i posebnih potreba kao odgovor na kriznu situaciju prije preispitivanja u sredini programskog razdoblja. Svi preostali iznosi programirat će se tijekom preispitivanja u sredini programskog razdoblja ovisno o promjenama u potrebama;
 - ii) 15 % nakon preispitivanja u sredini programskog razdoblja kako bi se uzele u obzir promjene u potrebama;
 - iii) 5 % za rješavanje hitnih i posebnih potreba kao odgovor na kriznu situaciju nakon preispitivanja u sredini programskog razdoblja počevši od 2031. Svi preostali iznosi bit će raspoloživi za programiranje u okviru plana nakon lipnja 2033.

Iznosom fleksibilnosti neće se uzeti u obzir financijski doprinos Interregu i minimalni iznos za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a.

46. Države članice mogu iskoristiti do dvije trećina iznosa raspoloživog za preispitivanje u sredini programskog razdoblja za financiranje intervencija u okviru ZPP-a ili mjera za ruralna područja od 1. siječnja 2028.
47. U slučaju krize države članice mogu zatražiti izmjenu svojih planova za nacionalna i regionalna partnerstva kako bi odgovorile na krizu. U svojem zahtjevu za izmjenu države članice trebale bi u okviru svojih planova za nacionalna i regionalna partnerstva utvrditi potrebe za reprogramiranjem, prema potrebi, kako bi se odgovorilo na učinak krize na postojeće mjere.

Za prirodne katastrofe i zdravstvene krize iznad pragova za EU-ovo djelovanje u području solidarnosti države članice mogu zatražiti i potporu iz EU-ova djelovanja u području solidarnosti u okviru Instrumenta EU-a, ovisno o raspoloživosti financijskih sredstava. Svi iznosi primljeni iz Instrumenta EU-a trebali bi biti popraćeni barem jednakim iznosom iz iznosa fleksibilnosti za krizu u okviru plana za nacionalno i regionalno partnerstvo, ovisno o raspoloživosti sredstava.

Za prirodne katastrofe i zdravstvene krize ispod pragova za EU-ovo djelovanje u području solidarnosti te za sve druge krize, uključujući krizna plaćanja poljoprivrednicima i krize u području unutarnjih poslova, države članice mogu programirati svoj iznos fleksibilnosti za ublažavanje učinaka krize. Za stabilizaciju poljoprivrednih tržišta osigurat će se financijska potpora iz djelovanja Sigurnosna mreža za jedinstvo u okviru Instrumenta EU-a. Za krize u području unutarnjih poslova države članice mogu primiti i financijsku potporu iz djelovanja u području unutarnjih poslova u okviru Instrumenta EU-a.

Države članice podnijet će samo jedan zahtjev za izmjenu plana sa sažetkom potreba za financiranjem iz svih izvora, a Komisija će donijeti jednu odluku o financiranju povezanu s tim zahtjevom za izmjenu.

48. [U slučaju kasnog donošenja Fonda i povezanog okvira, trebalo bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osigurala potpora dohotku za poljoprivrednike od 2028. i uključujući tu godinu.]

Socijalni fond za klimatsku politiku

49. Socijalni planovi za klimatsku politiku u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku mogu se integrirati kao zasebna poglavlja planova za nacionalna i regionalna partnerstva od 2028. Države članice iznose iz svojih dodijeljenih sredstava za 2026. i 2027. u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku mogu prenijeti u svoj plan za nacionalno i regionalno partnerstvo.

[Program Catalyst Europe

50. Državama članicama bit će na raspolaganju iznos od [134 000] milijuna EUR potpore u obliku zajma za provedbu u okviru njihovih planova za nacionalna i regionalna partnerstva. Zahtjev za potporu u obliku zajma bit će povezan s dodatnim reformama, ulaganjima i drugim intervencijama. Zahtjev za potporu u obliku zajma podnijet će se do [31. siječnja 2028.].

51. Potpora u obliku zajma raspodijelit će se na temelju načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti. Udio potpore u obliku zajma za tri najveća primatelja neće biti veći od [60] % ukupnog iznosa raspoloživog za potporu.]

Instrument EU-a

52. Instrument EU-a uspostaviti će se kako bi se povećala fleksibilnost i omogućilo da se proračunom EU-a djelotvornije rješavaju nepredviđene krize te financiraju intervencije kojima se dopunjuju i jačaju planovi za nacionalna i regionalna partnerstva. Instrument EU-a, koji se provodi u okviru podijeljenog, izravnog ili neizravnog upravljanja, sastojat će se od [32 439] milijuna EUR za djelovanja Unije, uključujući Sigurnosnu mrežu za jedinstvo kao odgovor na poremećaje na tržištu i za stabiliziranje poljoprivrednih tržišta te ublažavanje posljedica prirodnih katastrofa po poljoprivrednike i ribare; djelovanja povezana s migracijama, upravljanjem granicama i unutarnjom sigurnošću; djelovanja u području okoliša, prirode i klime, djelovanja u području solidarnosti u slučaju prirodnih katastrofa i druga djelovanja Unije. Najmanje [8032] milijuna EUR bit će namijenjeno djelovanjima u području solidarnosti, [3919] milijuna EUR Sigurnosnoj mreži za jedinstvo, [10 096] milijuna EUR djelovanjima u području unutarnjih poslova.
53. Neiskorištena sredstva povezana sa Sigurnosnom mrežom za jedinstvo i djelovanjima u području solidarnosti u slučaju prirodnih katastrofa prenijet će se u sljedeću godinu i mogu se upotrijebiti do 2034.

Proračunske obveze

54. Proračunske obveze (u tekućim cijenama) svakog plana za nacionalno i regionalno partnerstvo izvršavat će se u godišnjim obrocima kako slijedi:

- i) [15,8] % u 2028.;
- ii) [15,5] % u 2029.;
- iii) [15,1] % u 2030.;
- iv) [14,8] % u 2031.;
- v) [14,4] % u 2032.;
- vi) [12,8] % u 2033.;
- vii) [11,7] % u 2034.

Kategorije regija

55. Kad je riječ o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva, regije razine NUTS 2 razvrstavaju se na temelju standarda kupovne moći (SKM) svake regije, izračunanih na temelju podataka Unije za razdoblje 2021. – 2023., kako slijedi:

- i) „slabije razvijene regije”, čiji je BDP po stanovniku manji od 75 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27;
- ii) „tranzicijske regije”, čiji je BDP po stanovniku između 75 % i 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27;
- iii) „razvijenije regije”, čiji je BDP po stanovniku veći od 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27.

Potpora u okviru zajedničke poljoprivredne politike

56. Proračunom Unije i dalje će se pružati potpora dohotku poljoprivrednicima te održivoj poljoprivredi i proizvodnji hrane u okviru zajedničke poljoprivredne politike, čime se ostvaruju ciljevi utvrđeni u Ugovorima, među ostalim omogućavanjem primjerenog životnog standarda poljoprivrednoj zajednici.
57. Kako bi zajednička poljoprivredna politika ostala jednako važna za europski poljoprivredni sektor kao što je to danas, Uredbom o ZPP-u utvrdit će se određene odredbe specifične za zajedničku poljoprivrednu politiku. Uredbom o ZPP-u osigurat će se snažna i integrirana zajednička poljoprivredna politika u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva.
58. Planirana prosječna potpora dohotku po površini za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike neće, u tekućim cijenama, biti manja od 90 EUR ni veća od 240 EUR po hektaru za svaku državu članicu.

[p.m. aranžman za države članice izvan tog raspona u programskom razdoblju 2021. – 2027.]

59. [Uvest će se degresivna ljestvica za ukupnu godišnju potporu dohotku po površini u skladu sa sljedećim:
- i) za potporu dohotku po površini između [100 000] i [125 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [15] %;
 - ii) za potporu dohotku po površini između [125 000] i [150 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [25] %;
 - iii) za potporu dohotku po površini iznad [150 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [50] %.

Države članice mogu uvesti dodatne bodove na degresivnoj ljestvici ispod [100 000] EUR.]

60. Gornja granica ukupne godišnje potpore dohotku po površini za velike korisnike [na dobrovoljnoj osnovi] uvest će se na razini od [300 000] EUR.
61. Prije primjene gornje granice i postupnog smanjivanja države članice mogu isključiti veću potporu dohotku po površini za mlade poljoprivrednike (dodatak za mlade poljoprivrednike).
62. Iznos koji proizlazi iz postupnog smanjivanja i određivanja gornje granice u državi članici ostat će dio iznosa raspoloživog za minimalni iznos za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a te države članice, isključujući potporu za sektorske intervencije, na koje se može nastaviti primjenjivati stopa sufinanciranja Unije od [100] %.

Horizontalni uvjeti

63. Uvest će se horizontalni uvjeti kako bi se osiguralo poštovanje vladavine prava i usklađenost s Poveljom o temeljnim pravima, uz potpuno poštovanje načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama. Države članice uspostaviti će i održavati djelotvorne mehanizme kako bi tijekom provedbe Fonda osigurale usklađenost mjera koje se podupiru njihovim planovima s relevantnim odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kao i poštovanje načela vladavine prava. Vijeće će prema potrebi biti uključeno u provedbu horizontalnih uvjeta.

64. Dodjela financijskih sredstava državama članicama u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva utvrdit će se prema ključu za opći dio i prema ključu za dio koji se odnosi na unutarnje poslove, čemu će se dodati doprinos iz dodjele sredstava Socijalnog fonda za klimatsku politiku za relevantno razdoblje. Države članice mogu u trenutku podnošenja svojeg početnog plana ili bilo kojeg zahtjeva za izmjenu na dobrovoljnoj osnovi zatražiti preraspodjelu do 10 % iznosa koji proizlaze iz ključa za unutarnje poslove na mjere u okviru općeg ključa za raspodjelu, isključujući mjere pokrivene minimalnim iznosima za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a i intervencije u okviru ZRP-a. Taj će zahtjev biti popraćen obrazloženjem na temelju objektivnih kriterija.
65. Ključ za opći dio utvrdit će se za svaku državu članicu na sljedeći način:
- i) prosjek udjela države članice u ukupnom stanovništvu EU-a (2024.) i udio države članice u ukupnom stanovništvu EU-a izloženom riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u ruralnim područjima (2024.);
 - ii) prosjek će se pomnožiti s kvadriranom vrijednošću obrnutog relativnog BND-a po stanovniku u svakoj državi članici u usporedbi s prosjekom EU-a, izraženog u standardu kupovne moći (2023.), nakon uključivanja sljedećih prilagodbi:
 - a) jaz u prosperitetu za regije izračunava se za sve regije razine NUTS 3 u kojima je BDP po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (2021. – 2023.), manji od 75 % prosjeka EU-a. Razlika između relativnog BDP-a po stanovniku u regiji i 75 % prosjeka EU-a pomnožit će se s brojem stanovnika regije (2022.) i podijeliti s ukupnim brojem stanovnika države članice (2022.);

- b) jaz u prosperitetu za poljoprivredu izračunava se uzimajući u obzir razliku između izravnih plaćanja, na razini iz 2027., po potencijalno prihvatljivom hektaru (2022.) i 90 % prosjeka EU-a za svaku državu članicu. To će se pomnožiti s potencijalno prihvatljivim hektarima u državi članici (2022.) i izraziti u odnosu na izravna plaćanja, na razini za 2027., za državu članicu.

Opći ključ kako je gore naveden normalizirat će se na 100 %. Gornja granica i sigurnosna mreža normalizirane na 100 % primjenjivat će se iterativno sve dok udio dodijeljenih sredstava niti jedne države članice ne bude manji od 80 % ili veći od 105 % njezina udjela dodijeljenih sredstava za razdoblje 2021. – 2027. iz relevantnih unaprijed dodijeljenih sredstava u okviru podijeljenog upravljanja.

Uz opći ključ, državama članicama koje primaju sredstva iz Kohezijskog fonda u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. stavit će se na raspolaganje dodatni iznos od 5203 milijuna EUR, koji će se raspodijeliti u skladu s njihovom relativnom udaljenosti od 94 % sredstava koja su im dodijeljena za razdoblje 2021. – 2027., s gornjom granicom od 1500 milijuna EUR po državi članici. Taj dodatni iznos bit će namijenjen financiranju mjera izvan mjera pokrivenih minimalnim iznosima za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a i intervencije u okviru ZRP-a.

66. Ključ za dio koji se odnosi na unutarnje poslove utvrdit će se na sljedeći način:

- i) 45 % za upravljanje granicama: 90 % udjela države članice u ukupnim morskim granicama EU-a i vanjskim kopnenim granicama EU-a sa susjednim zemljama u kontinentalnoj Europi koje nisu zemlje EU-a, zemlje schengenskog područja i zemlje EFTA-e te 10 % udjela države članice u ukupnom broju zahtjeva za jedinstvene vize za kratkotrajni boravak na razini EU-a (2024.). Države članice koje imaju izravnu vanjsku granicu s Rusijom ili Bjelarusom imat će faktor 1,25 za te specifične granice u okviru vanjskih granica;
- ii) 35 % za migracije, integraciju i azil na temelju prosjeka udjela države članice u ukupnom broju zahtjeva za azil u EU-u (2022. – 2024.), udjela država članica u ukupnom broju pozitivnih prvostupajskih odluka o zahtjevima za azil u EU-u (2022. – 2024.), udjela države članice u ukupnom broju korisnika privremene zaštite u EU-u iz trećih zemalja (2022. – 2024.) i udjela države članice u ukupnom broju državljana trećih zemalja vraćenih na temelju naloga za napuštanje državnog područja (2022. – 2024.);
- iii) 20 % za unutarnju sigurnost uz normalizaciju 40 % udjela stanovništva države članice u stanovništvu EU-a (2024.); 45 % obrnutog BND-a po stanovniku države članice izraženog u standardu kupovne moći (2023.) u usporedbi s prosjekom EU-a i 15 % udjela države članice u površini EU-a.

67. Iznos od najviše [400] milijuna EUR dodijelit će se za Posebnu tranzitnu shemu u okviru litavskog plana za integrirano upravljanje granicama i zajedničku viznu politiku.

68. Države članice dodijelit će minimalni iznos slabije razvijenim regijama, koji će se odrediti množenjem broja stanovnika koji žive u slabije razvijenim regijama (2021. – 2023.) kao udjela u ukupnom stanovništvu države članice (2021. – 2023.) putem unaprijed dodijeljene omotnice za planove za nacionalna i regionalna partnerstva, isključujući minimalne iznose za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a i intervencije u okviru ZRP-a.

Ako je BND države članice po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (2021. – 2023.), manji od 75 % prosjeka EU-a, primijenit će se faktor 1,16.

Gornja granica i sigurnosna mreža za slabije razvijene regije primjenjivat će se za sve države članice, a iznos dodijeljen slabije razvijenim regijama neće biti manji od 90 % ni veći od 112,5 % najnovije dodijeljenih sredstava za slabije razvijene regije za razdoblje 2021. – 2027. (lipanj 2025.).

69. Minimalni iznos za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a po državi članici temeljit će se na sredstvima dodijeljenima za zajedničku poljoprivrednu politiku u 2027. Minimalni iznosi za intervencije u okviru ZRP-a temeljit će se na sredstvima dodijeljenima na temelju Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu za razdoblje 2021. – 2027.

Metodologija dodjele za Interreg

70. Kad je riječ o Interregu, dodjela sredstava državama članicama utvrdit će se na sljedeći način:
- i) 45,8 % na temelju ukupnog broja stanovnika svih pograničnih regija razine NUTS 3 i svih drugih regija razine NUTS 3 u kojima barem polovica regionalnog stanovništva živi najdalje 25 kilometara od granice (2021.);
 - ii) 30,5 % na temelju broja stanovnika koji žive unutar 25 kilometara od granica (2021.);
 - iii) 20 % na temelju ukupnog broja stanovnika (2022. – 2024.);
 - iv) 3,7 % na temelju broja stanovnika najudaljenijih regija (2022. – 2024.).

71. Udio prekogranične suradnje odgovara zbroju pondera kriterija i) i ii). Udio transnacionalne suradnje odgovara ponderu kriterija iii). Udio suradnje najudaljenijih regija odgovara ponderu kriterija iv).

Pretfinanciranje i sufinanciranje

72. Komisija će isplatiti pretfinanciranje na temelju potpore dodijeljene planovima za nacionalna i regionalna partnerstva. Pretfinanciranje će se isplatiti na sljedeći način:

- i) 2028.: [4] %, [isplaćuje se samo ako Vijeće do 30. studenoga 2028. donese provedbene odluke] ILI [ako Vijeće do 30. studenoga 2028. ne donese provedbene odluke, to pretfinanciranje dodat će se iznosu za 2029. i 2030.];
- ii) 2029.: [3] %
- iii) 2030.: [3] %.

Pretfinanciranje za najudaljenije regije i za Interreg isplatit će se na sljedeći način:

- i) 2028.: [4] %
- ii) 2029.: [4] %
- iii) 2030.: [4] %.

[ili u cijelosti u godini odobrenja poglavlja plana Interrega.]

73. Stopa sufinanciranja Unije za planove za nacionalna i regionalna partnerstva neće biti veća od:

- i) 85 % za slabije razvijene i najudaljenije regije;
- ii) 60 % za tranzicijske regije;
- iii) 40 % za razvijenije regije.

Ako nije moguće utvrditi postotak provedbe za određenu kategoriju regije, stopa sufinanciranja Unije izračunat će se uz korištenje prosjeka primjenjivih stopa doprinosa regija, ponderiranog prema broju stanovnika.

Države članice koje se sastoje od jedne regije koja je prijelazom u razvijeniju regiju promijenila kategoriju u usporedbi s VFO-om za razdoblje 2021. – 2027. mogu odabrati primjenu stope sufinanciranja sredstvima Unije od 60 %.

74. Stopa sufinanciranja Unije za Interreg neće biti veća od 80 %. Za najudaljenije regije i prekograničnu suradnju na vanjskim granicama stopa sufinanciranja neće biti veća od 85 %.

75. Za intervencije povezane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom stopa sufinanciranja Unije neće biti veća od:

- i) 100 % za sljedeće mjere: degresivnu potporu dohotku po površini, proizvodno vezanu potporu dohotku, posebno plaćanje za pamuk i potporu za male poljoprivrednike. Te se intervencije mogu financirati samo iz minimalnog iznosa za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a ili iznosa do dvije trećine iznosa raspoloživog za preispitivanje u sredini programskog razdoblja ako se upotrebljava za financiranje intervencija u okviru ZPP-a.
- ii) 100 % za posebne režime opskrbe i mjere za pomoć lokalnim poljoprivrednim proizvodima u najudaljenijim regijama, koje financira relevantna država članica iz svojih financijskih sredstava koja proizlaze iz općeg ključa;

- iii) 85 % za ostale intervencije u najudaljenijim regijama;
- iv) 70 % za druge mjere za poljoprivredu koje se financiraju u okviru minimalnog iznosa za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a;
- v) 70 % za intervencije u okviru EU-ova programa u školama;
- vi) 70 % za sektore obuhvaćene zajedničkom organizacijom tržišta.

Za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike povezane s LEADER-om, potporu u području razmjene znanja, teritorijalnu i lokalnu suradnju te intervencije na manjim egejskim otocima, kao i financiranje izvan minimalnog iznosa za intervencije za potporu dohotku u okviru ZPP-a, države članice mogu primjenjivati stope sufinanciranja za ZPP ili standardne stope sufinanciranja Unije.

76. Za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike maksimalna stopa potpore iznositi će:
- i) 75 % za ulaganja za poljoprivrednike i posjednike šuma, osim za ulaganja usmjerena na mlade poljoprivrednike, u kojima će iznositi 85 %, i za neproaktivna zelena ulaganja, u kojima će iznositi 100 %;
 - ii) 75 % za sektorske intervencije, uz mogućnost da ga države članice povećaju na najviše 95 % za intervencije povezane s generacijskom obnovom, istraživanjem i inovacijama, upravljanjem rizicima ili okolišem i klimom te za organizacije proizvođača koje prvi put provode operativne programe; do 100 % za intervencije kojima se proizvođačima nadoknađuje gubitak prihoda ili za intervencije povezane s povlačenjem s tržišta za besplatnu distribuciju koje ne premašuje 5 % količine proizvodnje koju organizacija proizvođača stavlja na tržište;
 - iii) 70 % za instrumente za upravljanje rizicima.
77. Za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike maksimalna stopa potpore iznositi će do 100 % s mogućim diferenciranim stopama za posebne kategorije intervencija.

78. Za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike sufinanciranje Unije za naknadu dodatnih troškova u najudaljenijim regijama iznositi će 100 %.
79. Za intervencije u području unutarnjih poslova povezane s preseljenjem i humanitarnim prihvatom, transferom tražitelja međunarodne zaštite, operativnim troškovima koji se pokrivaju prihodima ETIAS-a i troškovima povezanim s posebnom tranzitnom shemom, kao i financijskim doprinosima iz godišnje pričuve za solidarnost, sufinanciranje Unije iznositi će 100 %. Za druge intervencije u području unutarnjih poslova osnovna vrijednost za sufinanciranje sredstvima Unije neće biti viša od 75 %.

Pravila o opozivu

80. Uz iznimku nekih intervencija u okviru ZPP-a, Komisija će automatski opozvati svaki dio proračunskih obveza za plan za nacionalno i regionalno partnerstvo i poglavlje plana za Interreg koji nije iskorišten za pretfinanciranje ili za koji do 31. prosinca [godine] nakon godine proračunske obveze nije podnesen zahtjev za plaćanje.
81. Proračunsko tijelo sva sredstva koja su za jednu godinu opozvana zbog neispunjavanja horizontalnih uvjeta Povelje i vladavine prava ponovno može staviti na raspolaganje u drugim instrumentima ili programima Unije koji se provode u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja, osobito onima koji doprinose europskoj demokraciji, civilnom društvu, vrijednostima Unije ili borbi protiv korupcije.

Potpora turskoj zajednici na Cipru

82. U okviru ovog naslova financirat će se potpora turskoj zajednici na Cipru. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznositi će [389] milijuna EUR.

Potpora programu PEACE PLUS

83. Ukupno [150] milijuna EUR dodijeliti će se za program PEACE PLUS kao potpora miru i pomirenju te nastavku prekogranične suradnje sjevera i juga.

Otplata zaduživanja u okviru instrumenta NextGenerationEU

84. Otplata sredstava pozajmljenih na tržištima kapitala radi ublažavanja posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 (u okviru NGEU-a), koja obuhvaća plaćanje glavnice, kamata i povezanih troškova, financirat će se u okviru ovog naslova. Otplata će započeti 2028. kako bi se osiguralo stabilno i predvidljivo smanjenje obveza do 31. prosinca 2058. Ukupni iznos za razdoblje 2028. – 2034. bit će [149 296] milijuna EUR i upotrebljavat će se isključivo za pokrivanje otplate sredstava, plaćanja kamata i povezanih troškova. Prekoračenjima troškova ili uštedama na plaćanjima kamata i povezanim troškovima smanjit će se ili povećati iznos za plaćanje glavnice, čime će se osigurati fiksni godišnji iznos za financiranje NGEU-a.

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

85. Kako bi se poduprla zajednička odgovornost osiguravanja vanjskih granica uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba unutar Unije, djelovanja u području unutarnjih poslova bit će dopunjena djelovanjima koja provodi osnažena Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), s dodijeljenim sredstvima u iznosu od [7874] milijuna EUR.

III. NASLOV 2 – KONKURENTNOST, PROSPERITET I SIGURNOST

86. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost područja su koja se podudaraju s prioritetima i djelovanjima EU-a sa znatnom dodanom vrijednošću za sve države članice diljem Unije. Inicijative u okviru ovog naslova trebale bi doprinijeti: jačanju europske konkurentnosti u tehnologijama i strateškim sektorima, podupiranju zajedničkog istraživanja, kao i povećanju inovacija, uvođenja i proizvodnje industrije i infrastrukture kako bi se poduprli projekti i poduzeća, uključujući MSP-ove, te privlačenje privatnih, institucijskih i nacionalnih ulaganja. Osim toga, ovim naslovom doprinijet će se i civilnoj zaštiti te pripravnosti i odgovoru na zdravstvene krize, podupiranju i financiranju u području vještina, obrazovanja, solidarnosti, kulture, medija, demokracije i europskih vrijednosti te podupiranju funkcioniranja jedinstvenog tržišta.
87. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti [455 600] milijuna EUR:

NASLOV 2 – KONKURENTNOST, PROSPERITET I SIGURNOST						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Europski fond za konkurentnost

88. Europski fond za konkurentnost (ECF) uspostaviti će se u cilju jačanja europske konkurentnosti, posebno u strateškim sektorima i tehnologijama tijekom procesa ulaganja na temelju otvorenih, konkurentnih i pravednih postupaka dodjele. Okosnica ECF-a bit će predanost izvrsnosti i on će osigurati jednake mogućnosti za pristup financiranju, poboljšati razvoj poslovanja te ojačati suradnju i izgradnju kapaciteta kako bi se oslobodio inovacijski potencijal u cijelom EU-u. Posebna pozornost posvetit će se MSP-ovima i malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije u svim državama članicama.

89. Indikativna financijska omotnica za provedbu ECF-a za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [180 441] milijuna EUR. Financijska omotnica okvirno će se dodijeliti na sljedeći način:
- i) [8482] milijuna EUR za opće ciljeve;
 - ii) [20 184] milijuna EUR za čistu tranziciju i dekarbonizaciju industrije;
 - iii) [15 703] milijuna EUR za zdravlje, biotehnologiju, poljoprivredu i biogospodarstvo;
 - iv) [39 654] milijuna EUR za digitalno vodstvo;
 - v) [96 418] milijuna EUR za otpornost i sigurnost, obrambenu industriju i svemir.
90. ECF, Obzor Europa i Inovacijski fond, koji zajedno čine paket od više od [400 000] milijuna EUR u tekućim cijenama, pružat će dosljednu potporu konkurentnosti Unije u svim fazama ulaganja. ECF može podupirati važne projekte od zajedničkog europskog interesa, pod uvjetom da su sufinancirani na nacionalnoj razini i popratne projekte koji se temelje na rezultatima važnih projekata od zajedničkog europskog interesa, uz uvjet da postoje znatna privatna ulaganja.

91. Instrument ECF InvestEU poslužit će kao horizontalni instrument za provedbu unutarnjih politika Unije kako bi se s pomoću proračunskih jamstava i financijskih instrumenata pronašla rješenja za tržišne poremećaje ili neoptimalne okolnosti kad je riječ o ulaganjima. Instrument će provoditi partneri u otvorenoj strukturi, oslanjajući se na stručno znanje svih partnera u provedbi, među ostalim nacionalnih razvojnih banaka, uz istodobno uvažavanje posebne uloge Grupe Europske investicijske banke (Grupa EIB-a), pri čemu će se barem 50 % minimalnog jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU” dodijeliti Grupi EIB-a, a barem 25 % drugim partnerima u provedbi. Instrumentom se može pružiti potpora u okviru drugih programa Unije u skladu s ciljevima utvrđenima u tim programima. Najveći iznos proračunskog jamstva u okviru odjeljka „EU” Instrumenta ECF InvestEU bit će [60 900] milijuna EUR (u tekućim cijenama).
92. Minimalni iznos potpore Unije iz ECF-a koja se pruža putem Instrumenta ECF InvestEU bit će [14 790] milijuna EUR (u tekućim cijenama). Doprinosi iz sastavnica politike koji će se upotrijebiti za povećanje minimalnog iznosa potpore Unije iz ECF-a koja se pruža putem Instrumenta ECF InvestEU iznositi će najmanje 5 % njihovih ukupnih dodijeljenih sredstava.
93. Od 1. siječnja 2028. prihodi, vraćanja i povrati iz financijskih instrumenata koji se financiraju na temelju ECF-a i prethodnika Instrumenta ECF InvestEU te viškovi iz proračunskih jamstava utvrđeni u unutarnjim politikama do kraja 2027. upotrebljavat će se za pružanje potpore Unije u okviru Instrumenta ECF InvestEU.

94. Nužno je da europsko financiranje doprinosi prihvaćanju strateških tehnologija razvijenih u Uniji. U tom pogledu, u postupcima dodjele mogu se utvrditi uvjeti prihvatljivosti radi osiguravanja konkurentnosti Unije, među ostalim zaštite gospodarskih interesa i autonomije Unije ako je to potrebno i primjereno, na temelju povlaštenih uvjeta kao što su ograničenja ili poticaji za subjekte iz Unije, a da se pritom ograniči narušavanje jedinstvenog tržišta.
95. U iznimnim i opravdanim slučajevima ECF će uključivati mogućnost ubrzane potpore za projekte koji su od imperativnog javnog interesa ili iznimno vremenski osjetljivi, a koji se inače ne bi mogli djelotvorno provesti u skladu s uobičajenim pravilima i koji će imati koristi od određenih dodataka, iznimaka i odstupanja od primjenjivog prava tijekom postupka dodjele ili provedbe podupiranih aktivnosti.
96. ECF će podupirati snažnu europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu u cilju osiguravanja sposobnosti Unije da odgovori na nove sigurnosne izazove, uključujući potporu ukrajinskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi.

Obzor Europa

97. Obzor Europa usko je povezan s ECF-om tako što je koncipiran oko istraživanja i inovacija kao središta Unijine strategije za gospodarstvo i ulaganja. Potpora istraživanju, razvoju i inovacijama u svim stupovima programa Obzor Europa temeljit će se na izvrsnosti. Istodobno, pitanja razlika u sudjelovanju i inovacijskog jaza i dalje se moraju rješavati. U tu će se svrhu programom Obzor Europa, vođenim načelom izvrsnosti, povećati istraživački i inovacijski kapaciteti u zemljama širenja i tranzicijskim zemljama putem četvrtog stupa (Europski istraživački prostor).
98. Od 2030. nadalje mjere za izgradnju kapaciteta ograničene su na one zemlje širenja i tranzicijske zemlje koje su povećale svoje nominalne rashode za javna ulaganja u istraživanje i razvoj, što uključuje javna ulaganja u istraživanje i razvoj u području sigurnosti i obrane u posljednjoj godini za koju su dostupni podaci u usporedbi s godinom koja joj je prethodila.

99. Tranzicijske zemlje imat će pristup i mjerama za izgradnju kapaciteta u okviru četvrtog stupa, s različitim modalitetima u odnosu na zemlje širenja, npr. nižim stopama financiranja sredstvima EU-a.
100. Indikativna financijska omotnica za program Obzor Europa za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [140 000] milijuna EUR, od čega:
- i) [35 263] milijuna EUR za Izvrsnu znanost;
 - ii) [60 700] milijuna EUR za Konkurentnost i društvo;
 - iii) [31 028] milijuna EUR za Inovacije;
 - iv) [13 009] milijuna EUR za Europski istraživački prostor, od čega [4310] milijuna EUR za širenje sudjelovanja.

Instrument za povezivanje Europe

101. Cilj Instrumenta za povezivanje Europe ubrzati je ulaganja u području transeuropskih prometnih i energetske mreže, među ostalim za vojnu pokretljivost, poticanjem financiranja iz javnog i privatnog sektora te olakšavanjem prekogranične suradnje u području energije, osobito iz obnovljivih izvora.
102. Indikativna financijska omotnica za provedbu Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [61 861] milijuna EUR, od čega:
- i) [40 611] milijuna EUR za promet i vojnu pokretljivost [od čega [13 961] milijuna EUR za vojnu pokretljivost];
 - ii) [21 250] milijuna EUR za energiju.

103. Najveći iznos sufinanciranja Unije trebao bi biti sljedeći:

- i) 50 % za studije potrebne za pripremu provedbe projekta;
- ii) 50 % za radove povezane s prometnim sektorom, što se povećava na 75 % za države članice čiji je BND po stanovniku manji od 90 % prosjeka EU-a;
- iii) 50 % za radove koji se odnose na energetske sektor;
- iv) 75 % za djelovanja u energetske sektoru kojima se doprinosi razvoju projekata od zajedničkog interesa;
- v) 60 % za radove u prometnom i energetske sektoru poduzete u najudaljenijim regijama.

Civilna zaštita i pripravnost i odgovor na hitne zdravstvene situacije

104. Novim Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu i potporom Unije za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize osigurat će se potpora, priprema i odgovor u pogledu sprečavanja svih vrsta prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, među ostalim prekograničnih prijetnji zdravlju, do kojih može doći unutar ili izvan Unije. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznosit će [6148] milijuna EUR.

Obrazovanje, kultura, demokracija i europske vrijednosti

105. Programom Erasmus+ podupirat će se visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje te će se mladima, naučnicima, studentima, učiteljima i nastavnicima pružiti mogućnosti za učenje i mobilnost. Programom Erasmus+ podupirat će se i sudjelovanje mladih u aktivnostima solidarnosti i suradnji u području sporta. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznosit će [34 713] milijuna EUR s okvirnom raspodjelom sredstava za 1. obrazovanje i osposobljavanje; 2. mlade i 3. sport.

106. U okviru programa AgoraEU objedinit će se potpora demokraciji, kulturi, medijima i civilnom društvu. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznosit će [5324] milijuna EUR s okvirnom raspodjelom sredstava za 1. kulturu; 2. medije i 3. demokraciju, građane, jednakost, prava i vrijednosti.

Program Euratoma za istraživanje i nuklearna sigurnost

107. U okviru ovog naslova Program za istraživanje i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju nastavit će se podupirati indikativnom financijskom omotnicom od [7786] milijuna EUR, od čega će [[4941] milijuna EUR doprinijeti projektu ITER-a.
108. Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti i razgradnju nuklearnih postrojenja imat će indikativnu financijsku omotnicu od [818] milijuna EUR. Razgradnja nuklearne elektrane Ignalina u Litvi nastavit će se podupirati indikativnom financijskom omotnicom od [604] milijuna EUR i maksimalnom stopom sufinanciranja Unije od [86] %.

Ostali programi

109. U okviru ovog naslova osigurat će se i financiranje programa Pravosuđe indikativnom financijskom omotnicom od [495] milijuna EUR, programa Periklo V indikativnom financijskom omotnicom od [7] milijuna EUR i Programa za jedinstveno tržište i carinu koji obuhvaća funkcioniranje jedinstvenog tržišta, carinske unije, oporezivanja i borbe protiv prijevara indikativnom financijskom omotnicom od [4430] milijuna EUR.

IV. NASLOV 3 – GLOBALNA EUROPA

110. U okviru ovog naslova financira se vanjsko djelovanje Unije, posebno međunarodna partnerstva, uključujući razvojnu suradnju, humanitarnu pomoć i pomoć zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama koje se pripremaju za pristupanje Uniji. Financiranje vanjskog djelovanja bit će jednostavnije, usmjerenije i fleksibilnije, uz istodobno očuvanje predvidljivosti potpore EU-a. U tom okviru poštovat će se i promicati vrijednosti i strateški interesi Unije te uzajamno korisna partnerstava. Osigurat će se pravilna provedba međunarodnih obveza Unije, uključujući ciljeve održivog razvoja i Pariški sporazum te vanjsku dimenziju migracija i kontinuiranu nepokolebljivu potporu Ukrajini.
111. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti [156 936] milijuna EUR:

NASLOV 3 – GLOBALNA EUROPA						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Instrument Globalna Europa

112. Instrument Globalna Europa služiti će širokom rasponu politika Unije, među ostalim potpori zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama u njihovim pripremama za buduće članstvo u Uniji, djelovanjima povezanim s politikom susjedstva, međunarodnim partnerstvima, među ostalim razvojnoj suradnji, humanitarnoj pomoći, potpori Ukrajini i vanjskim aspektima drugih politika Unije. Tim će se instrumentom Uniji omogućiti da u suradnji s državama članicama sveobuhvatno odgovori na nezakonite migracije i prisilno raseljavanje na način koji je usklađen s globalnim pristupom migracijama i komplementaran s međunarodnom dimenzijom migracijske politike Unije. Potpora u okviru Instrumenta poticati će se širokim rasponom alata, čime će se osigurati sinergija s ECF-om i usklađenost s provedbom strategije Global Gateway.
113. Instrument Globalna Europa prvenstveno će se provoditi s pomoću geografskih djelovanja koja se mogu programirati, koja će se prema potrebi dopuniti djelovanjima koja se ne mogu programirati. Djelovanja koja se mogu programirati činit će najmanje 70 % rashoda u okviru Instrumenta. Djelovanja koja se ne mogu programirati uključivat će djelovanja u okviru humanitarne pomoći u skladu s Uredbom o humanitarnoj pomoći, makrofinancijsku pomoć, djelovanja kojima se odgovara na krizne, mirovne i vanjskopolitičke potrebe i jačanje otpornosti i konkurentnosti.

114. Instrument Globalna Europa imat će indikativnu financijsku omotnicu od [148 984] milijuna EUR. Financijska omotnica okvirno će se dodijeliti na sljedeći način:

- i) [32 624] milijuna EUR za stup „Proširenje i Europa”;
- ii) [32 443] milijuna EUR za stup „Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev”;
- iii) [45 743] milijuna EUR za stup „Supsaharska Afrika”;
- iv) [12 885] milijuna EUR za stup „Azija i Pacifik”;
- v) [6909] milijuna EUR za stup „Sjeverna i Južna Amerika i Karibi”;
- vi) [8446] milijuna EUR za globalni stup;
- vii) [9934] milijuna EUR za rezervu za nove izazove i prioritete.

Najmanje 90 % rashoda u okviru Instrumenta ispunjavat će kriterije za službenu razvojnu pomoć, uključujući kontinuiranu i usmjerenu potporu najmanje razvijenim zemljama.

Rashode za potporu Ukrajini trebalo bi isključiti iz te ciljne vrijednosti.

Od ukupne indikativne financijske omotnice Instrumenta okvirno [25 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama) trebalo bi namijeniti humanitarnoj pomoći.

Od ukupne indikativne financijske omotnice Instrumenta okvirno 10 % trebalo bi namijeniti djelovanjima kojima se podupire vanjska dimenzija migracija, uključujući njezine temeljne uzroke.

115. Vijeće će imati središnju ulogu tijekom planiranja i provedbe Instrumenta, među ostalim pružanjem *ex ante* strateškog i političkog usmjeravanja, mobiliziranjem pomoći za nove izazove i prioritete te praćenjem provedbe i uspješnosti.

116. Instrument bi trebao omogućiti pružanje potpore do maksimalnog iznosa od [80 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama) u obliku proračunskih jamstava, zajmova Euratoma, zajmova u obliku makrofinancijske pomoći i zajmova koji se temelje na politikama, osobito partnerskim zemljama koje provode planove temeljene na uspješnosti. Zajmovi koji se temelje na politikama stavit će se na raspolaganje s pomoću provedbenih akata. EIB-u će se dodijeliti okvirni iznos od [16 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama).
117. Neiskorištena odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje u okviru tog instrumenta automatski će se prenijeti u sljedeću financijsku godinu.
118. Bit će opozvan svaki dio proračunskih obveza za djelovanje za koje do 31. prosinca pete godine nakon godine u kojoj je preuzeta proračunska obveza još nisu upotrijebljena sredstva za pretfinanciranje ili za privremena plaćanja ili za koja nije dostavljena nikakva ovjerena potvrda o rashodima ili bilo kakav zahtjev za plaćanje.

Potpore Ukrajini

119. Unija će Ukrajini i dalje pružati financijsku potporu za njezin proces pristupanja i dugoročnu obnovu. Za razdoblje 2028. – 2034. iz pričuve za Ukrajinu pruža se potpora u iznosu do [88 869] milijuna EUR u obliku:

- i) izdvajanja rezervacija za proračunska jamstva i potpore koji nisu u obliku zajmova koji se financiraju iz pričuve za Ukrajinu iznad gornjih granica VFO-a, uz godišnju gornju granicu od [13 500] milijuna EUR;
- ii) potpore u obliku zajma za koju se jamči manevarskim prostorom u proračunu.

Unija Ukrajini može pružiti potporu u obliku proračunskog jamstva u iznosu do [42 658] milijuna EUR. EIB-u će se dodijeliti minimalni okvirni iznos od [12 000] milijuna EUR.

Osim toga, Unija može osigurati subvenciju za troškove kamata za zajam za potporu Ukrajini iznad tih iznosa.

120. Dodatno financiranje za Ukrajinu može se prioritetno osigurati iz stupa „Proširenje i Europa” i globalnog stupa te iz rezerve za nove izazove i prioritete za potporu u obliku humanitarne pomoći i drugih odgovarajuće ciljanih aktivnosti, uz istodobno očuvanje predvidljivosti potpore drugim partnerima.

121. Vijeće će i dalje biti usko uključeno u upravljanje potporom za Ukrajinu.

Vanjsko djelovanje izvan Instrumenta Globalna Europa

122. U okviru ovog naslova financirat će se i okvirna dodjela financijskih sredstava u iznosu od [2864] milijuna EUR za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, [1070] milijuna EUR za sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu i regionalnu organizaciju za upravljanje ribarstvom te [887] milijuna EUR za prekomorske zemlje i područja, uključujući Grenland.

Europski instrument mirovne pomoći

123. Europski instrument mirovne pomoći i dalje će se koristiti kao izvanproračunski instrument za financiranje djelovanja u području sigurnosti i obrane za razdoblje 2028. – 2034. Financijska gornja granica za Instrument iznosit će [27 104] milijuna EUR i financirat će se doprinosima država članica na temelju ključa za doprinos na temelju BND-a.

V. NASLOV 4. – ADMINISTRACIJA

124. Visoko profesionalna europska javna uprava, čije je osoblje zaposleno na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi, ima ključnu ulogu u pružanju potpore Uniji u ostvarenju njezinih prioriteta i provedbi politika i programa od zajedničkog europskog interesa. Istodobno bi naponi za pojednostavnjenje u svim područjima politike, među ostalim u okviru skupnih paketa i racionaliziranja strukture VFO-a, te uvođenje novih tehnologija, među ostalim umjetne inteligencije, trebali dovesti do smanjenja administrativnog opterećenja i odgovarajućih ušteda. Uzimajući u obzir promjenjive zahtjeve za upravu u kontekstu promjena u prioritetima i dalje je ključno stalno poboljšavati fleksibilnost, učinkovitost, transparentnost i djelotvornost Europske javne uprave.
125. Odobrena sredstava za preuzimanje obveza za ovaj naslov u iznosu od [95 296] milijuna EUR, koja obuhvaćaju administrativne rashode institucija i europskih škola te mirovine, neće premašiti:

NASLOV 4 – ADMINISTRACIJA						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Gornje granice za ovaj naslov utvrdit će se tako da se izbjegnu pretjerane razlike do gornjih granica i da se u njima odražavaju ukupan broj osoblja stabiliziran na trenutačnoj razini za sve institucije, očekivane prilagodbe plaće, napredovanja u karijeri, troškovi mirovina, nove zadaće i prioriteti koje provode institucije, financiranje planiranih projekata povezanih s nekretninama, [među ostalim moguće renovacije zgrade Justus Lipsius], i druge relevantne pretpostavke.

126. Načelo proračunske discipline trebalo bi se primjenjivati na sve institucije kako bi se dodatno pratila administrativna potrošnja i upravljalo njome. Sve institucije, tijela, uredi i agencije EU-a pozivaju se da redovito preispituju svoje administrativne rashode kako bi pomogli u upravljanju promjenjivim zahtjevima, uz osiguravanje veće učinkovitosti i optimizacije ljudskih resursa usmjeravanjem na ključna područja i ukidanjem zadaća manjeg prioriteta. U tu se svrhu Komisija poziva da predloži inicijative za produbljivanje međuinstitucijske suradnje, primjerice u područjima informacijske tehnologije, kibernetičke sigurnosti, nabave i zgrada. Osim toga, opsežno preispitivanje Komisije ključna je prilika za napredak i moglo bi poslužiti kao pilot-projekt koji trebaju provesti sve institucije.
127. Rashodi za potporu programu trebali bi i dalje biti povezani s operativnim rashodima u okviru odgovarajućih omotnica za pojedine programe ili područja politika, uz istodobno osiguravanje transparentnog, kontinuiranog, redovitog i sveobuhvatnog praćenja i izvješćivanja u okviru svih naslova.
128. Doprinos Unije decentraliziranim agencijama i drugim tijelima trebao bi se i dalje financirati iz naslova politika povezanih s njihovom svrhom.

VI. PRIHODI

129. Aranžmani u pogledu vlastitih sredstava trebali bi se rukovoditi općim ciljevima jednostavnosti, transparentnosti i pravičnosti, uključujući pravednu raspodjelu tereta. Ukupan iznos vlastitih sredstava dodijeljenih proračunu Unije za pokrivanje godišnjih odobrenih sredstava za plaćanje ne premašuje [1,75] % zbroja BND-a svih država članica. Ukupan iznos godišnjih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza ne premašuje [1,81] % zbroja BND-a svih država članica. Zadržat će se uredan omjer odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.
130. Iznosi gornjih granica vlastitih sredstava i dalje se privremeno povećavaju za 0,6 postotnih bodova zbroja BND-a svih država članica koji proizlazi iz zaduživanja povezanog s instrumentom NextGenerationEU, do prestanka svih tih obveza, a najkasnije do 31. prosinca 2058.
131. Gornje granice rashoda VFO-a obvezujuće su, a manevarski prostor u proračunu aktivira se samo u slučaju izvanrednih događaja. Ako predloži nove instrumente ili aktivira postojeće instrumente za koje je osigurano jamstvo iz manevarskog prostora u proračunu, Komisija će zajedno s prijedlogom dostaviti detaljno predviđanje učinka na upotrebu tog manevarskog prostora.
132. [U slučaju ozbiljne krize, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja koji pogađaju Uniju ili njezine države članice u razdoblju 2028. – 2034. Vijeće kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta i uzimajući u obzir sve moguće smjernice Europskog vijeća, može odlučiti ovlastiti Komisiju da iznimno pozajmljuje sredstva na tržištima kapitala za zajmove državam članicama isključivo u svrhu rješavanja posljedica takvih situacija. [Zbroj pozajmljenih sredstava neće premašiti [350 milijardi EUR] za razdoblje 2028 – 2034.] Iznosi gornjih granica vlastitih sredstava privremeno se povećavaju za [0,25] postotnih bodova isključivo u svrhu pokrivanja svih obveza Unije koje proizlaze iz zaduživanja za takve zajmove do prestanka takvih obveza].

133. Novi sustav vlastitih sredstava Europske unije stupit će na snagu prvog dana prvog mjeseca nakon primitka obavijesti da ga je donijela i zadnja država članica. Svi će se njegovi elementi primjenjivati retroaktivno od 1. siječnja 2028. [Međutim, korporativna sredstva za Europu, kao nova vrsta vlastitih sredstava, primjenjivat će se od 1. siječnja prve godine nakon godine u kojoj Odluka o vlastitim sredstvima stupi na snagu.] Države članice nastavit će s odobrenjem nove Odluke o vlastitim sredstvima što je prije moguće, u skladu sa svojim nacionalnim ustavnim odredbama.

Tradicionalna vlastita sredstva

134. Od 1. siječnja 2028. države članice zadržavaju, kroz troškove prikupljanja, [10] % iznosa koji su prikupile. [Prihodi od manipulativne naknade Uniji stavit će joj se na raspolaganje kao tradicionalna vlastita sredstva od 1. siječnja 2028.]

Vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u

135. Na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u primjenjivat će se pozitivna stopa od [0,30] %. Ograničavanje osnovice PDV-a bit će [ukinuto] ILI [zadržano].

Vlastita sredstva koja se temelje na neregicikliranoj plastici

136. Na vlastita sredstva koja se temelje na neregicikliranom plastičnom ambalažnom otpadu primjenjuje se pozitivna stopa od [1] EUR po kilogramu [prilagođena inflaciji na godišnjoj osnovi]. Mehanizam kojim će se izbjeći suviše regresivan učinak na nacionalne doprinose bit će [ukinut] ILI [zadržan].

137. Uvest će se nova vlastita sredstva koja se sastoje od sljedećeg:

- i) [godišnjih doprinosa društava utvrđenih na temelju njihova godišnjeg neto prihoda:
 - a) od 100 000 000,01 EUR do 249 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 100 000 EUR;
 - b) od 250 000 000 EUR do 499 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 250 000 EUR;
 - c) od 500 000 000 EUR do 749 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 500 000 EUR;
 - d) od 750 000 000 EUR ili više – doprinos u iznosu od 750 000 EUR];
 - ii) [nacionalnog doprinosa izračunanog na temelju količina prerađenog duhana i količina proizvoda povezanih s duhanom puštenih u potrošnju pomnoženih s minimalnom stopom koja se primjenjuje na svaku državu članicu s pozitivnom stopom od [15] % za sve države članice;]
 - iii) [nacionalnog doprinosa izračunanog na temelju mase neskupljene električne i elektroničke opreme s pozitivnom stopom od [2] EUR po kilogramu [koja je prilagođena inflaciji na godišnjoj osnovi.]]
 - iv) [prihoda od sustava trgovanja emisijama 1 s pozitivnom stopom od [30] %;]
- [p.m. Države članice obuhvaćene područjem primjene Fonda za modernizaciju za razdoblje 2031. – 2040. iskorištavaju postupnu primjenu vlastitih sredstava koja se temelje na ETS-u u razdoblju 2028. – 2034.]*
- v) [prihoda od mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama s pozitivnom stopom od [90] %.]

138. Nastavit će se rad na doprinosu koji nova vlastita sredstva mogu dati budućem proračunu Unije.

Vlastita sredstva koja se temelje na BND-u

139. Primjena jedinstvene pozitivne stope na zbroj BND-a svake države članice u odnosu na ukupni iznos svih ostalih prihoda ostaje nepromijenjena. Trenutačni ispravci BND-a bit će [ukinuti] ILI [zadržani].
-

Prilog Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. (u obvezama)
Tekuće cijene prikazane su u ilustrativne svrhe

U milijunima EUR			Prijedlog Komisije		Pregovarački okvir		Ukupno 2028. – 2034.	Ukupno 2028. – 2034.
			Ukupno 2021. – 2027.	Ukupno 2028. – 2034.	Ukupno 2028. – 2034.	Ukupno 2028. – 2034.		
			(u tekućim cijenama)	(u tekućim cijenama)	(cijene iz 2025.)	(u tekućim cijenama)	(cijene iz 2025.)	
UKUPNO			1,245,477	1,984,894	1,763,056	1,825,527	1,622,011	
Ekonomika, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda i ruralna područja			819,981	1,062,220	946,404	1,025,843	914,179	
 pomorstvo, prosperitet i sigurnost								
Planovi za nacionalna i regionalna partnerstva			784,807	865,076	771,319	837,330	746,734	
<i>Potpora dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP)</i>			282,514	293,699	261,009	293,699	261,013	
<i>Zajednička ribarstvena politika</i>				2,000	1,778	4,003	3,549	
<i>Migracije i upravljanje granicama</i>			11,406	34,215	30,608	34,215	30,608	
<i>Ekonomika, teritorijalna i socijalna kohezija, uključujući ribarske i ruralne zajednice i turizam</i>			452,964	452,965	404,877	458,786	410,080	
<i>p.m. Socijalni fond za klimatsku politiku</i>			14,900	50,100	45,443	50,100	45,443	
<i>Interreg</i>			8,935	10,264	9,044	10,265	9,045	
<i>Instrument EU-a – djelovanja Unije, od čega:</i>			28,989	63,223	56,275	36,362	32,439	
<i>Sigurnosna mreža za jedinstvo</i>			3,132	6,301	5,598	4,411	3,919	
<i>Djelovanja u području solidarnosti</i>			6,706	20,117	17,850	9,053	8,032	
<i>Djelovanja u području unutarnjih poslova</i>			8,429	25,285	22,435	11,378	10,096	
<i>Ostalo (gradovi, zapošljavanje & socijalne inovacije...)</i>			10,722	11,520	10,392	11,520	10,392	
<i>Instrument EU-a – rezerva</i>				8,710	7,728	0	0	
<i>Potpora turskoj zajednici na Cipru</i>			241	438	389	438	389	
<i>Decentralizirane agencije</i>			12,217	22,888	20,240	17,166	15,180	
<i>Frontex</i>			5,944	11,888	10,498	8,917	7,874	
<i>Europol</i>			1,523	2,999	2,649	2,249	1,987	
<i>Otplata instrumenta NGEU</i>			22,715	168,000	149,296	168,000	149,296	
<i>Razlika do gornje granice</i>				5,818	5,159	2,909	2,580	
Konkurentnost, prosperitet i sigurnost			220,637	589,594	522,205	514,390	455,600	
Europski fond za konkurentnost			163,800	450,508	397,753	403,234	355,911	
Europski fond za konkurentnost (isključujući inovacijski fond)			134,375	409,301	362,283	362,028	320,441	
<i>Obzor Europa</i>			87,654	175,002	154,882	158,187	140,000	
<i>Čista tranzicija i dekarbonizacija industrije</i>			33,793	67,416	58,670	64,008	55,654	
<i>Komponenta VFO-a</i>			4,368	26,210	23,200	22,802	20,184	
<i>p.m. Inovacijski fond</i>			29,425	41,206	35,470	41,206	35,470	
<i>Otpornost i sigurnost, obrambena industrija i svemir</i>			26,359	130,704	115,699	113,712	100,658	
<i>Digitalno vodstvo</i>			10,958	54,793	48,504	47,670	42,199	
<i>Zdravlje, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo</i>			5,036	22,593	20,000	19,656	17,400	
<i>Minimalni iznos za Instrument ECF InvestEU & usluge savjetovanja, okvirni doprinosi iz sastavnica politike (dio ukupno ECF-a)</i>				11,000	9,749	9,570	8,482	
Erasmus+:			27,369	40,827	36,186	39,165	34,713	
Instrument za povezivanje Europe			31,631	81,428	72,251	69,713	61,861	
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Promet, od čega:</i>			25,714	51,515	45,752	45,726	40,611	
<i>Vojna pokretljivost</i>			1,765	17,651	15,752	15,644	13,961	
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Energetika</i>			5,917	29,912	26,499	23,987	21,250	
Mehanizam Unije za civilnu zaštitu + (UCPM+)			2,137	10,675	9,458	6,939	6,148	
AgoraEU			4,284	8,582	7,606	6,007	5,324	
Program za jedinstveno tržište i carinu			3,030	6,238	5,538	4,990	4,430	
Program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje			6,549	9,794	8,706	8,759	7,786	
<i>Doprinos ITER-u</i>			4,562	5,794	5,150	5,559	4,941	
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)			232	–	–	0	0	
<i>Zaštita eura od krivotvorenja (program Periklo V)</i>			6	7	7	7	7	
Program Ignalina			539	678	604	678	604	
Suradnja u području nuklearne sigurnosti i razgradnja nuklearnih postrojenja			769	966	854	925	818	
Pravosuđe			297	798	707	559	495	
Decentralizirane agencije			6,802	9,798	8,687	8,622	7,645	
Ostalo (ostala djelovanja, ovlasti)			2,617	2,493	2,233	1,993	1,785	
<i>Razlika do gornje granice</i>				8,009	7,085	4,005	3,543	
Globalna Europa			119,989	215,203	190,000	177,745	156,936	
Globalna Europa (*)			114,800	200,309	176,830	168,765	148,984	
<i>Europa</i>			29,998	43,173	38,112	36,956	32,624	
<i>Supsaharska Afrika</i>			36,374	60,532	53,438	51,815	45,743	
<i>Azija i Pacifik</i>			10,524	17,050	15,053	14,595	12,885	
<i>Sjeverna i Južna Amerika i Karibi</i>			5,604	9,144	8,071	7,827	6,909	
<i>Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev</i>			21,577	42,934	37,901	36,751	32,443	
<i>Globalni stup</i>			7,622	12,668	11,183	9,568	8,446	
<i>Rezerva</i>			9,310	14,808	13,072	11,253	9,934	
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)			2,683	3,369	2,987	3,230	2,864	
Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland			500	999	887	999	887	
SFPA i RFMO			1,050	1,331	1,181	1,206	1,070	
Ostalo (ostala djelovanja, ovlasti)			955	1,124	995	1,124	995	
<i>Razlika do gornje granice</i>				8,071	7,120	2,421	2,136	
Administracija			84,871	117,877	104,447	107,549	95,296	
Iznad gornjih granica, od čega:								
Instrument fleksibilnosti				15,777	14,000	15,777	14,000	
Ukrajina				100,002	88,869	100,002	88,869	
Izvan VFO-a								
Europski instrument mirovne pomoći				30,499	27,104	30,499	27,104	
P.M. Catalyst Europe (zajmovi u okviru planova za NRP-ove)				150,000	134,000	150,000	134,000	
P.M. Mehanizam za odgovor na krizu				395,000	350,000	395,000	350,000	